

AANTEKENEN, TEVENS PER TELEFAX 070-3651380
Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Datum 7 maart 2019
Betreft Gronden hoger beroep Limburgse Land- en Tuinbouwbond-Belangenbehartiging
Ons kenmerk (LLTB) inzake Natura 2000-beheerplan Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel
Uw kenmerk 201901141/1/R2

Edelachtbare leden van de Afdeling Bestuursrechtpraak,

In aanvulling op mijn pro forma hoger beroepschrift en indachtig uw schrijven van 8 februari 2019 onder zaaknummer 201901141/1/R2 doe ik u hierbij namens appellante, de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid Limburgse Land- en Tuinbouw Bond-Belangenbehartiging (LLTB), gevestigd te Roermond en kantoorhoudend aan de Wilhelminasingel 25, 6041 CH te Roermond, de gronden toekomen waarop het hoger beroep is gebaseerd.

Producties:

De bestreden uitspraak is bij het pro forma hoger beroepschrift overgelegd als productie 1.

Aanvullend doe ik u de volgende producties toekomen:

- Productie 2: volmacht;
- Productie 3: uittreksel Kamer van Koophandel;
- Productie 4: statuten (zie artikel 30).

Appellante behoudt zich het recht voor om op een later tijdstip nog aanvullende stukken in het geding te brengen.

Gronden beroep:

Appellante stelt zich ingevolge haar statuten (zie productie 4, artikel 3 lid 1) onder meer ten doel: collectieve en individuele behartiging van de economische, sociale en culturele belangen van haar leden en hun gezinnen en al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Volgens haar doelstelling (zie productie 4, artikel 3 lid 3 is daaronder onder meer begrepen het optreden in en buiten rechte, waaronder het (doen) instellen van rechtsvorderingen die strekken tot bescherming

van de economische, sociale, culturele en/of maatschappelijke belangen van de agrarische sector en van alle in die sectoren werkzame ondernemers, meer in het bijzonder die ondernemers die lid zijn van de vereniging, in de zin van onder andere artikel 1: 2 derde lid van de Algemene Wet Bestuursrecht. Het werkgebied van appellante strekt zich uit over de provincie Limburg (zie productie 4, artikel 1 lid 3).

Appellante is namens de agrarische sector in Limburg, in het bijzonder namens haar leden, betrokken geweest bij overleg met onder meer het Rijk, de Provincie Limburg, de Provincie Brabant, het Waterschap Peel en Maasvallei (thans Waterschap Limburg) en milieuorganisaties over het onderhavige Natura 2000 beheerplan. Dit in verband met het feit dat het onderhavige Natura 2000 beheerplan gevolgen heeft voor agrarische bedrijven in Limburg, met name in de gemeenten Horst aan de Maas, Nederweert, Peel en Maas en Venray.

Appellante heeft tijdens dit overleg onder meer aangegeven dat agrarische ondernemers reeds sedert vele decennia gebruik maken van beregeningsputten voor grondwateronttrekkingen voor de beregening van grasland en bouwland bestemd voor akkerbouw, vollegrondstuinbouw, fruitteelt en boomteelt (samengevat: de open teelt) nabij de onderhavige Natura 2000-gebieden Groote Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel. Ten behoeve van de in Limburg gevestigde agrarische ondernemers heeft appellante zich er onder meer sterk voor gemaakt dat voor het gebruik van bestaande (legale) beregeningsputten ten behoeve van de open teelt een uitzondering zou worden opgenomen van de Wnb-vergunningplicht op basis van artikel 2.7 tweede lid of van de verboden in artikel 3.1 en 3.2 zesde lid alsmede 3.5 en 3.6 tweede lid al dan niet in samenhang met 3.10 tweede lid van de Wnb.

In het ontwerp- en het latere vastgestelde Natura 2000 beheerplan Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel (in het bijzonder pagina's 105 en volgende) is opgenomen dat, aan Limburgse zijde, bestaande beregeningsputten voor grondwateronttrekkingen ten behoeve van beregening open teelt die uiterlijk op 1 januari 2008 in het grondwaterregister zijn opgenomen tot en met de looptijd van dit beheerplan zijn vrijgesteld van vergunningplicht. Voorts is onder meer opgenomen dat, aan Limburgse zijde, verplaatsing van beregeningsputten is toegestaan mits zij op grotere afstand van het Natura 2000-gebied komen te staan en de oude put wordt gesaneerd. Dit is conform de afspraken tussen alle bij het overleg betrokken partijen, waarbij alle belangen waren vertegenwoordigd en betrokken.

Appellante heeft een afweging moeten maken van de door het ontwerp en later vastgestelde beheerplan deels aangetaste en deels gediende belangen van agrarische ondernemers in het gebied, in het bijzonder van haar leden. Na ruggespraak met de plaatselijke afdelingen in het gebied heeft appellante het besluit genomen dat zij het gezien de opgenomen –en voor de agrarische ondernemers waaronder haar leden essentiële- vrijstelling van de vergunningsplicht eens kon zijn met het beheerplan. Om deze reden heeft appellante geen zienswijze ingediend tegen het ontwerp- en geen beroep tegen het vastgestelde Natura 2000 beheerplan Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel.

In de bestreden uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant d.d. 20 december 2018 wordt echter overgegaan tot vernietiging van het beheerplan, voor zover hierin het gebruik van beregeningsputten ten behoeve van de open teelt is uitgezonderd van de Wnb-vergunningplicht.

Hiermee is appellante het niet eens.

Appellante is van mening dat zij ontvankelijk is in het hoger beroep, ook al heeft zij eerder geen zienswijze en/of beroep ingesteld. Immers kon appellante aanvankelijk instemmen met het Natura 2000 beheerplan Grootte Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel (zelfs juist vanwege de daarin opgenomen vrijstelling van de Wnb-vergunningsplicht), maar kan zij dat nu niet meer aangezien de vrijstelling voor het gebruik van beregeningsputten ten behoeve van open teelten van de Wnb-vergunningsplicht door de Rechtbank Oost-Brabant is vernietigd. Hiermee vervalt nu juist een voor de agrarische ondernemers en haar leden in het betreffende gebied essentieel onderdeel uit het onderhavige Natura 2000 beheerplan. Inmiddels heeft appellante van leden in het betreffende gebied vernomen dat deze zich ernstig benadeeld voelen aangezien nu juist het onderdeel uit het onderhavige Natura 2000 beheerplan dat voor hun zo essentieel was dat zij geen zienswijze en/of beroep hebben ingesteld is vernietigd. Door de vernietiging van het besluit op dit onderdeel wordt appellante naar haar mening alsnog belanghebbende en kan appellante worden ontvangen in hoger beroep. Immers zijn de agrarische ondernemers in het gebied, waaronder de leden van appellante, wier belangen appellante krachtens haar statuten vertegenwoordigd door de uitspraak in een nadeliger positie geraakt.

Appellante is het niet eens met de overwegingen van de Rechtbank Oost-Brabant.

Stichting "Werkgroep Behoud De Peel" heeft volgens de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant in beroep aangevoerd dat in het onderhavige Natura 2000 Beheerplan niet duidelijk is aangegeven of en zo ja welk gebruik van beregeningsputten is uitgezonderd van de Wnb-vergunningsplicht.

Appellante deelt deze mening niet.

De Rechtbank Oost-Brabant heeft zelf in de uitspraak aangegeven dat het gaat om het gebruik van beregeningsputten ten behoeve van beregening voor de open teelt en verwezen naar hetgeen in het Natura 2000 Beheerplan op pagina 105 en volgende is opgenomen. Appellante is van mening dat hiermee voldoende duidelijk is welk gebruik is vrijgesteld.

Dat de Rechtbank Oost-Brabant vermeldt dat de vertegenwoordiger van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant tijdens de zitting niet in staat was nader aan te duiden of het gebruik van beregeningsputten is vrijgesteld en zo ja om welke putten het gaat, maakt dit naar de mening van appellante niet anders. Dat de vertegenwoordiger van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant ter zitting geen lijst met de betreffende bestaande, legale beregeningsputten kon overleggen wil immers niet zeggen dat deze lijst niet alsnog te overleggen is. Immers geeft de Rechtbank Oost-Brabant in de uitspraak aan dat het gaat om putten die uiterlijk op 1 januari 2008 in het grondwaterregister zijn opgenomen. Dit staat ook in het onderhavige Natura 2000 beheerplan. Dan is het naar de mening van appellante toch overduidelijk dat het gaat om het gebruik van deze beregeningsputten ten behoeve van beregening voor de open teelt.

In de motivering van wat de Rechtbank Oost-Brabant onduidelijk vindt, wordt naar de mening van appellante de beroepsgrond van Stichting "Werkgroep Behoud De Peel" -volgens de uitspraak inhoudende dat niet duidelijk is aangegeven of en welk gebruik van beregeningsputten is uitgezonderd van de Wnb-verplicht- ten onrechte

opgerekt tot de vraag of de vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht naar het oordeel van de Rechtbank Oost-Brabant voldoende is onderbouwd.

Bovendien is appellante het niet eens met de overwegingen van de Rechtbank Oost-Brabant in deze.

De vrijstelling zoals opgenomen in het onderhavige Natura 2000 beheerplan blijft beperkt tot het gebruik van bestaande, legale beregeningsputten voor beregening die opgenomen waren in het grondwaterregister ruim voor de definitieve aanwijzing van De Grootte Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel als Natura 2000-gebied. Verder zijn er Nbw-vergunningen verleend voor het gebruik van beregeningsputten voor beregeningen in het betreffende gebied. Dit houdt in dat voor deze vergunningen al vooraf een beoordeling en afweging heeft plaatsgevonden zodat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten. De houders van bestaande, legale beregeningsputten/vergunninghouders mogen hierop vertrouwen. De Rechtbank Oost-Brabant vernietigt de opgenomen vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht vanwege strijd met de rechtszekerheid, maar naar de mening van appellante is het veeleer in strijd met de rechtszekerheid dat het bestaand gebruik van bestaande, legale beregeningsputten voor beregeningen thans niet meer zullen mogen plaatsvinden zonder hernieuwde toetsing.

Bovendien wordt in het onderhavige Natura 2000 Beheerplan al aangegeven dat de benodigde maatregelen in het Limburgse deel al in kaart zijn gebracht in een habitattoets en dat daaruit is gebleken dat uitvoering van de maatregelen uit het Nieuw Limburgs Peil er voor zal zorgen dat aan de Limburgse kant van deze Natura 2000-gebieden vernatting van het gebied wordt doorgezet, wat een positieve bijdrage levert aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor actief hoogveen en herstellend hoogveen. Appellanten verwijzen onder meer naar hetgeen is vermeld in onder meer paragraaf 4.1.4. Vermeld is dat de bijbehorende maatregelen op het moment van het schrijven van het onderhavige Natura 2000 Beheerplan grotendeels al zijn uitgevoerd en overigens zijn geborgd in het door het Waterschap Limburg vastgestelde en door Gedeputeerde Staten van Limburg goedgekeurde Waterbeheerplan en in de Keur van het Waterschap Limburg. Agrariërs zijn hieraan gehouden, zoals ook is vermeld in het onderhavige Natura 2000 beheerplan. Appellante verwijst naar pagina 87. Hierop kan ook worden gehandhaafd. Naar de mening van appellant is dan ook geen sprake van strijd met de rechtszekerheid althans niet voor Limburg.

Naar de mening van appellante gaat de Rechtbank Oost-Brabant dan ook te ver door ook de vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht voor het gebruik van de in Limburg gelegen beregeningsputten ten behoeve van beregening voor de open teelt te vernietigen.

Verder geeft de Rechtbank Oost-Brabant aan dat het gebruik van nieuwe beregening niet is uitgezonderd en dat de Rechtbank verwarrend vindt dat hier wordt gerefereerd naar het beleid van het Waterschap Aa en Maas. Appellante ziet niet in dat eventuele verwarring als gevolg van de opmerking dat Waterschap Aa en Maas in beginsel geen nieuwe vergunningen voor grondwaterberegening in de beschermingszones (voor zover dit al verwarrend is, hetgeen appellante bestrijdt) ook maar iets afdoet aan dat er staat dat, aan Limburgse zijde, het gebruik van nieuwe beregeningsputten niet is vrijgesteld. Appellante is het er volstrekt niet mee eens en vindt het ook onbegrijpelijk dat dit vervolgens wordt gebruikt als

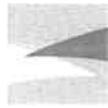
onderbouwing voor het vernietigen van de vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht voor bestaande, legale beregeningsputten.

Verder geeft de Rechtbank Oost-Brabant aan dat is opgenomen dat beregeningsputten mogen worden verplaatst mits de onttrekking op grotere afstand komt te liggen van een Natura 2000-gebied en mits de oude put wordt gesaneerd, maar dat niet duidelijk is of dit ook voor Brabant geldt en wat de grondslag is voor de saneringsverplichting. Appellanten zijn van mening dat uit de tekst van het onderhavige Natura 2000 beheerplan blijkt dat het hier gaat om putten aan Limburgse zijde (zie aanhef laatste alinea pagina 105 en zie het feit dat voor de Brabantse zijde op pagina 106 wordt verwezen naar de vrijstelling opgenomen in artikel 1.2 van de Verordening Natuurbescherming Noord-Brabant). De sanering heeft evident tot doel dat de put niet langer wordt benut, waarbij de eventuele doorboring van afdichtende bodemlagen hersteld wordt zodat het negatieve effect van de doorboring op Natura 2000 doelen wordt weggenomen. Appellante verwijst ook naar artikel 2 Algemene regel grondwater onttrekking voor beregening en bevoeling voor landbouwkundige doeleinden, waaruit eveneens blijkt dat verplaatsing van de beregeningsputten slechts is toegestaan mits de afstand van de locatie van de onttrekkingsput tot het Natura 2000 gebied niet afneemt en de put wordt gesaneerd. Appellante is het er niet mee eens en vindt onbegrijpelijk dat de Rechtbank Oost-Brabant mede om deze reden besluit tot vernietiging van de vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht voor het Limburgse deel. De agrarische ondernemers aan Limburgse zijde die hun oude put hebben gesaneerd ten gunste van een nieuwe put, verder van de Natura 2000-gebieden af, worden door de algehele vernietiging van de vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht onrecht aangedaan.

Verder geeft de Rechtbank Oost-Brabant aan dat in Limburg vergroting van de hoeveelheid te onttrekken water is uitgezonderd van de Wnb-vergunningplicht, maar dat onduidelijk is of is uitgezonderd tot een bepaalde hoeveelheid. Appellante is van mening dat dit niet had behoren te leiden tot een algehele vernietiging van de vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht, dus ook in die gevallen waarin geen sprake is van een vergroting van de hoeveelheid te onttrekken water. Bovendien merkt appellante op dat in de uitgevoerde Habitattoets reeds is uitgegaan van het worst case scenario, namelijk de totale onttrekkingsbehoefte van gewassen indien enkel de meest water vragende gewassen worden geteeld:

Verder geeft de Rechtbank Oost-Brabant aan dat niet duidelijk is wat bedoeld wordt met de verwijzing voor activiteiten aan de Brabantse zijde naar nadere regels van de Verordening Natuurbescherming Noord-Brabant en de in artikel 1.2 van de verordening opgenomen vrijstelling en dat voorts niet duidelijk is of mede is bedoeld dat de in het onderhavige Natura 2000 opgenomen uitzondering alleen betrekking hebben op het gebruik van Limburgse beregeningsputten. Appellante meent dat uit de tekst van het onderhavige Natura 2000 beheerplan duidelijk blijkt dat de in dit beheerplan opgenomen vrijstelling van de vergunningplicht geldt aan Limburgse zijde. Hoe dan ook meent appellante dat deze overweging van de Rechtbank oost-Brabant onvoldoende grond vormt om de vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht ook aan Limburgse zijde te vernietigen.

Daarnaast heeft Stichting "Werkgroep Behoud De Peel" in beroep aangevoerd dat bij de berekening van de effecten van beregening ten onrechte niet is uitgegaan van een extreem droog jaar.

De Rechtbank Oost-Brabant oordeelt dat de effecten van het gebruik van beregeningsputten onvoldoende zijn onderzocht, nu de vertegenwoordiger van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant -in afwachting van de resultaten van nieuw onderzoek waarin ook extreem droge jaren worden meegenomen- niet met zekerheid kan zeggen dat het beregenen uit grondwater in combinatie met maatregelen in het oppervlaktesysteem weinig effect heeft op het hoogveen in de Peelgebieden. De Rechtbank oordeelt dat dit tot gevolg heeft dat het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant door het gebruik uit te zonderen van de Wnb-vergunningplicht geen invloed meer kan uitoefenen op het gebruik van de beregeningsputten ook al heeft dit gebruik negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Ook hiermee is appellante het niet eens. Immers kan het Waterschap Limburg in geval van een extreem droog jaar op grond van de Keur een beregeningsverbod instellen, waardoor er niet te veel grondwater wordt onttrokken. Bovendien is het hydrologisch verantwoord en gebruikelijk om uit te gaan van een gemiddelde over een reeks van jaren. Zo was de zomer van 2018 -waar de Rechtbank Oost-Brabant naar verwijst- weliswaar een extreem droge zomer, maar daartegenover staat dat er ook extreem natte zomers zijn. Als voorbeeld noemt appellante de zomer van 2016, waarin sprake was van extreme neerslag. Niet is aangetoond dat een extreem droge zomer leidt tot negatieve gevolgen voor de habitat, zeker niet nu een beregeningsverbod kan worden ingesteld in geval van extreme droogte.

Tot slot is appellante het niet eens met de door de Rechtbank Oost-Brabant getroffen voorlopige voorziening, inhoudend dat het gebruik van legale beregeningsputten ten behoeve van de beregening voor de open teelt is uitgezonderd van de Wnb-vergunningplicht indien voor het gebruik van deze beregeningsputten toestemming is verleend dan wel het gebruik van deze beregeningsputten is geregistreerd (voor wat betreft Limburg) in een register van het college van gedeputeerde staten van Limburg of het Waterschap Limburg (of het voormalige Waterschap Peel en Maasvallei) vóór 1 januari 2001.

De Rechtbank lijkt hierbij uitsluitend af te gaan op een mededeling van Stichting "Werkgroep Behoud de Peel" dat "zij kan leven met een uitzondering voor bestaand gebruik van beregeningsputten dat eerder is vergund en geregistreerd voor 2001". De betreffende datum is dus volstrekt arbitrair en nergens is op gebaseerd waarom beregeningsputten vergund en geregistreerd voor 2001 niet en beregeningsputten vergund en geregistreerd na 2001 wel onder de Wnb-vergunningsplicht zouden behoren te vallen.

Naar de mening van appellante had voor wat betreft de te treffen voorlopige voorziening veeleer in de rede gelegen aan te sluiten bij de datum 10 september 2009, zijnde de datum waarop de Grootte Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel door de Minister van LNV definitief zijn aangewezen als Natura 2000-gebied.

Redenen weshalve appellante Uw Afdeling verzoekt om:

- a. Het hoger beroep gegrond te verklaren, met vernietiging van de bestreden uitspraak;
- b. Ten gunste van appellante een veroordeling uit te spreken in de proceskosten die zij redelijkerwijs heeft moeten maken in verband met de behandeling van dit hoger beroep, daaronder begrepen de kosten van de gemachtigde;

- c. Te bepalen dat het namens appellante betaalde griffierecht zal worden vergoed;
- d. De rechtspersoon aan te wijzen die het onder b en c gevorderde zal hebben te vergoeden.

Met vriendelijke groet,

A large, handwritten signature in black ink, which appears to be 'P.M.E.P.J.', written over a large, light gray oval shape.

mr. P.M.E.P.J. (Patricia) Joosten,
jurist/MfN-registermediator

Productie 2